

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2020. до 2024. године

*** ОПШТИНА СЈЕНИЦА ***

УВОД

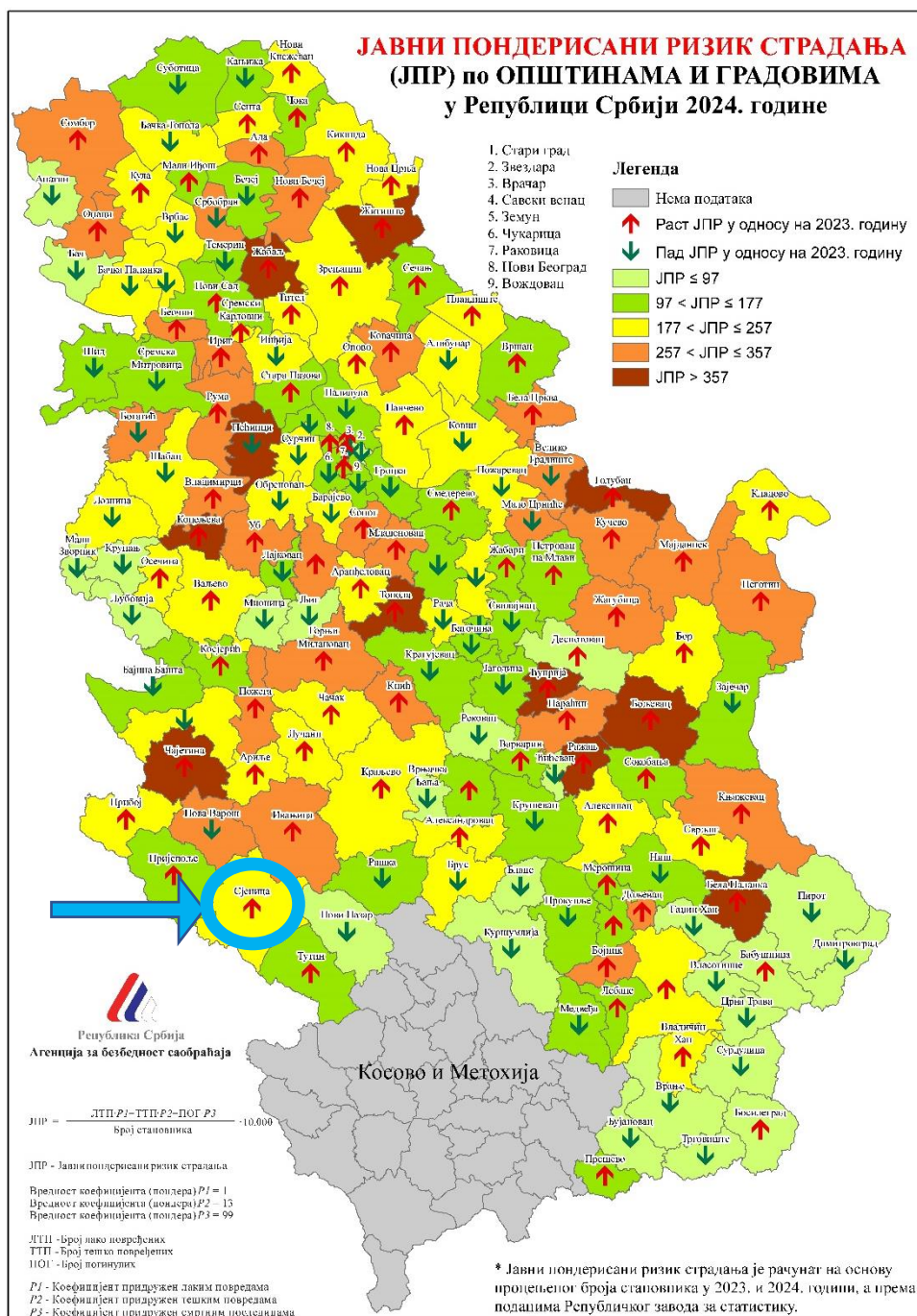
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2020. до 2024. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2024. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Сјеница. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2020-2024. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Сјеница. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Сјеница.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

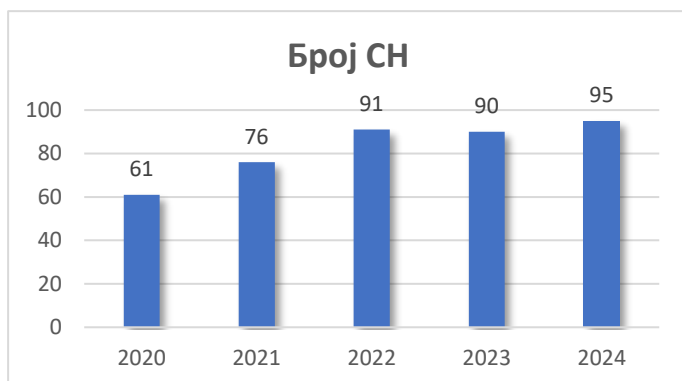
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација **„НАЦИОНАЛНА ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ“**, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2024. ГОДИНЕ

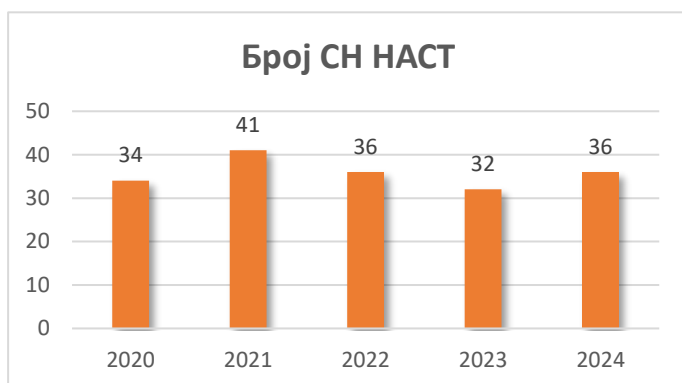

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2024. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2024. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Сјеница припада класи **средње вредности ризика**, при чему је у 2024. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2023. годину. Ова локална самоуправа је на **109. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2024. годину.

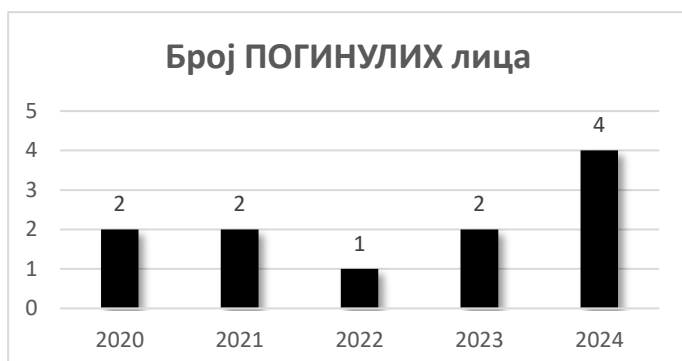
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2020-2024. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је **413**.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је **179**.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је **11**.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је **288**.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2020-2024. ГОДИНА)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

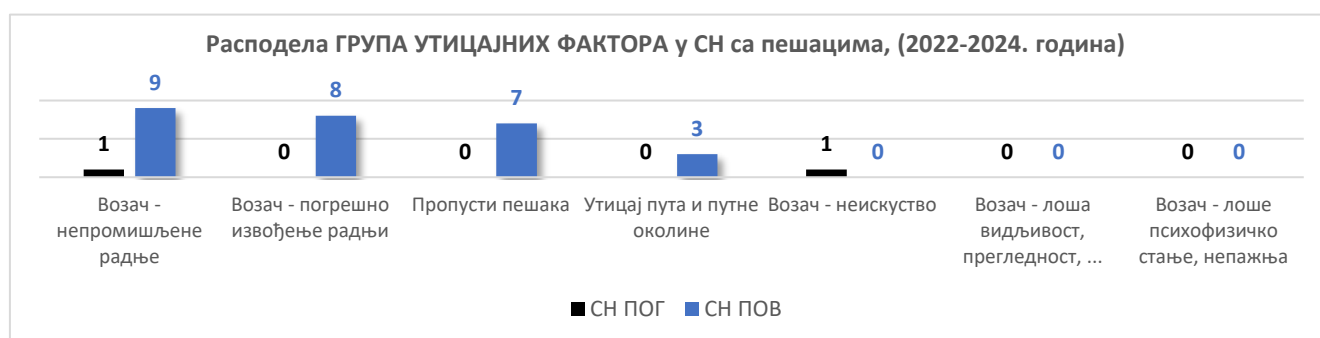
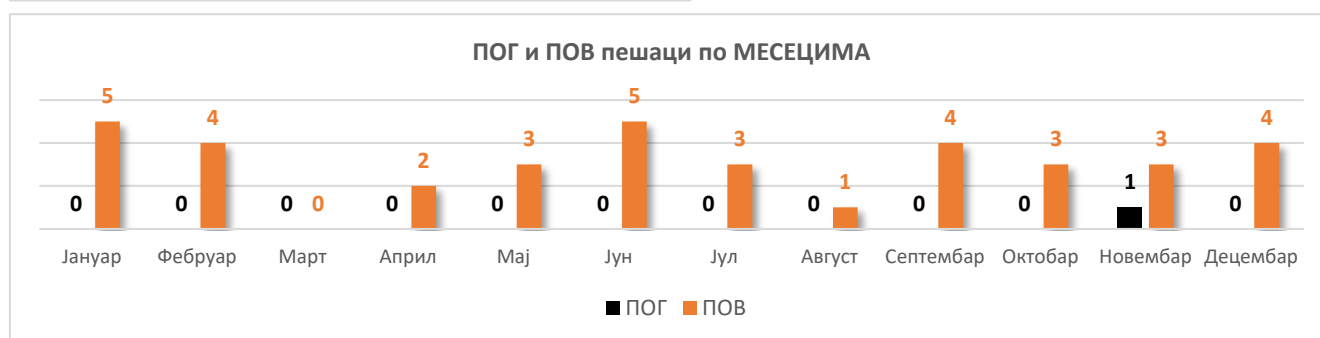
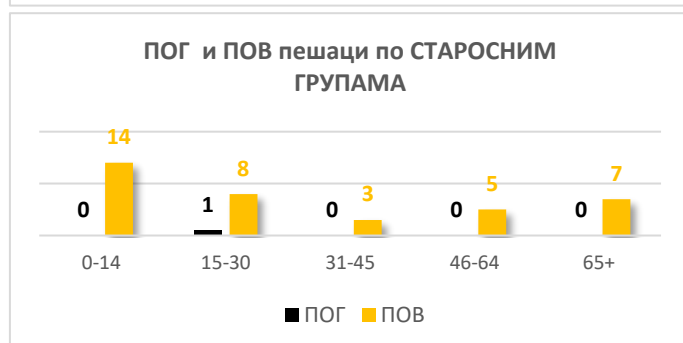

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 15-30 година**.

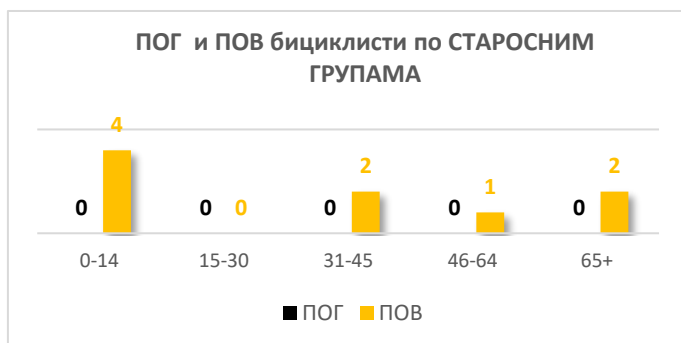
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. ГОДИНА)

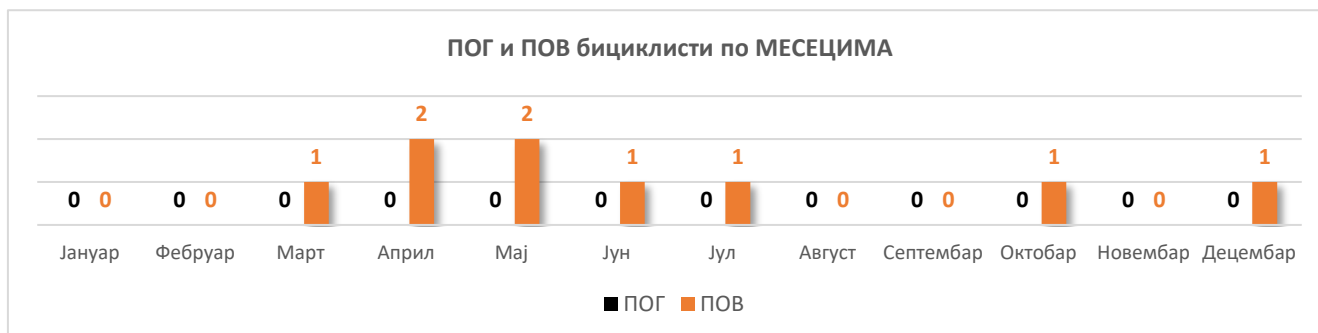
- Погинуо је један пешак, што чини **9%** погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је **37**, што чини **13%** повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **0-14 година**.
- Пешаци највише страдају у **јануару** и **јуну**.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем пешака је **Возач - непромишљене радње**.

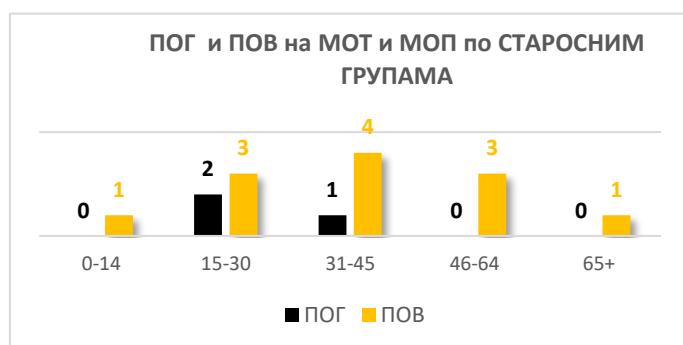
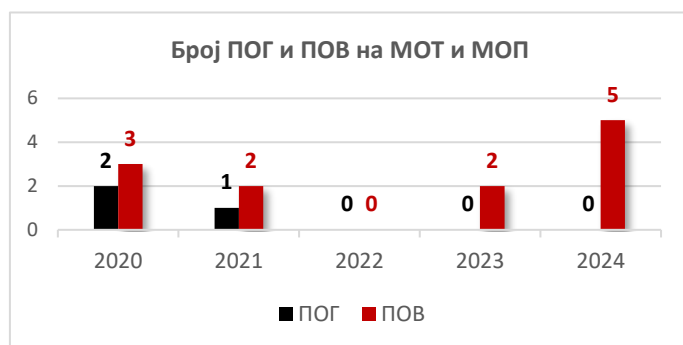
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. ГОДИНА)

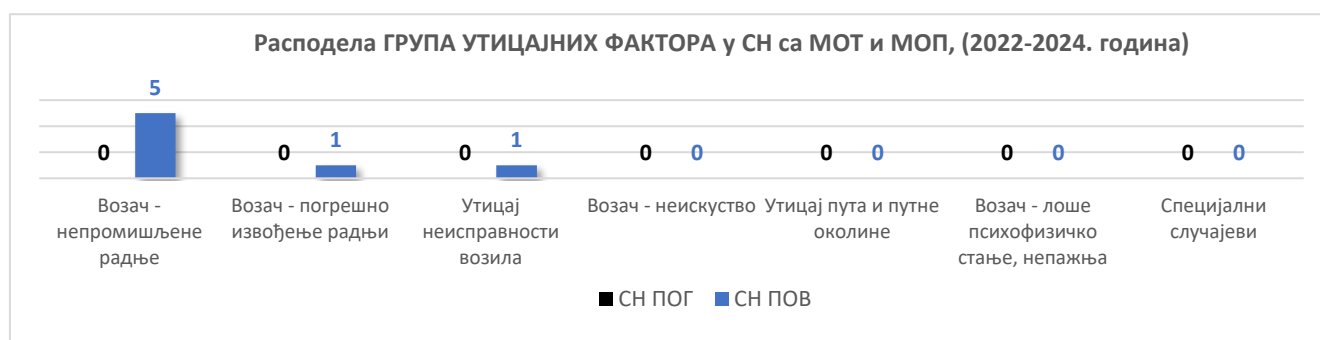
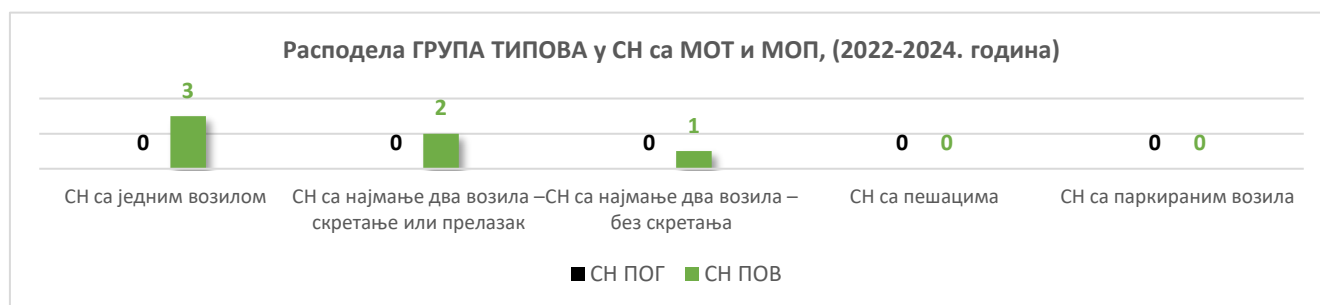
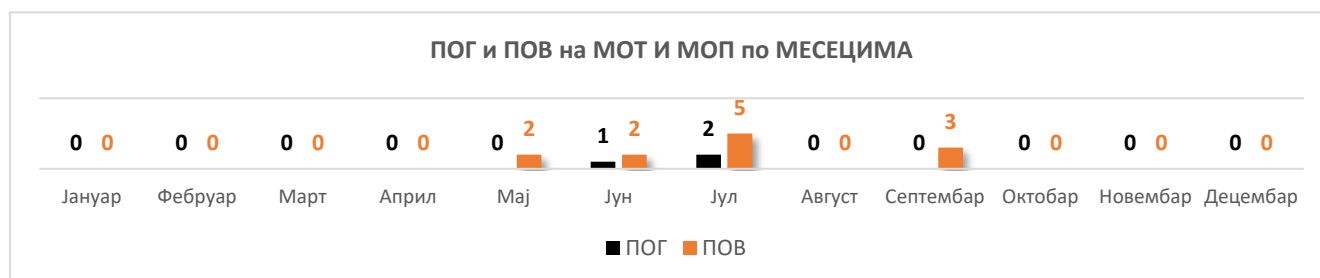
- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији бициклисти чине 8% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 9, што чини **3% повређених лица** у СН (у Србији бициклисти чине 7% свих повређених лица).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14 година**.
- Бициклисти највише страдају у **априлу и мају**.
- У периоду од 2022. до 2024. године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће су одабране **група типова СН са најмање два возила – без скретања и СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем бициклиста је **Возач - непромишљене радње**.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

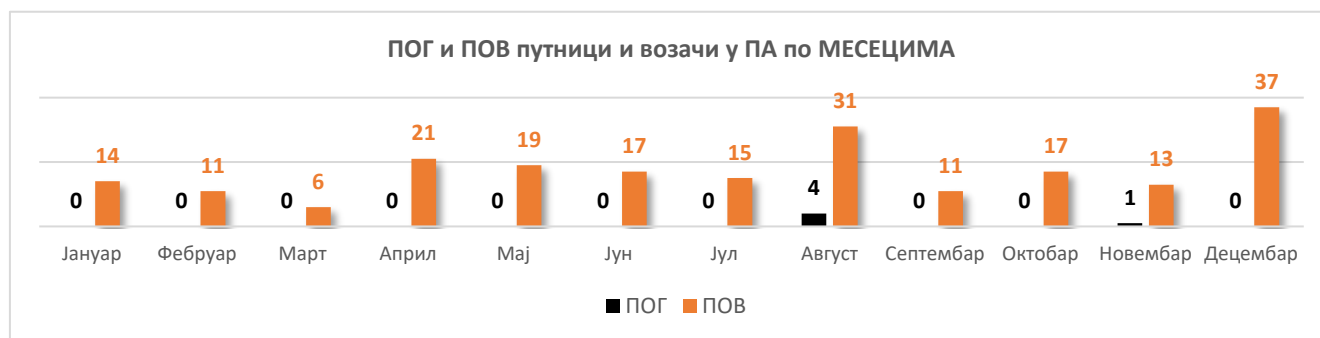
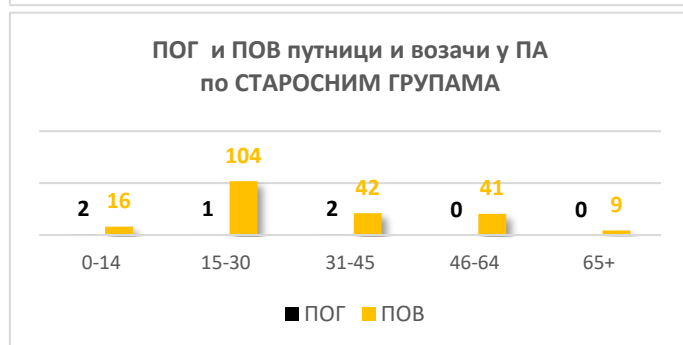
- Погинула су три лица на моторизованим двоточкашима, што чини **27%** погинулих лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 11% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених лица на моторизованим двоточкашима је **12**, што чини **4%** повређених лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 и 31-45 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јулу**.
- У периоду од 2022. до 2024. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

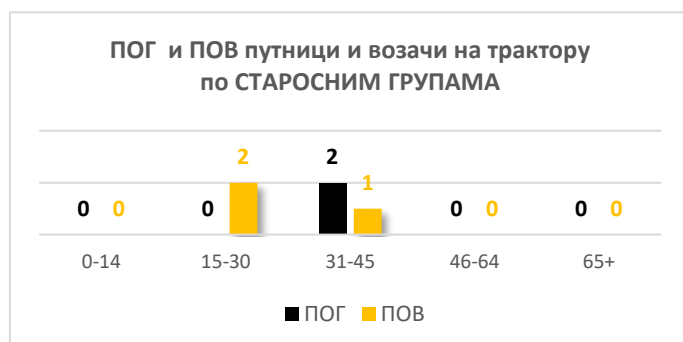
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

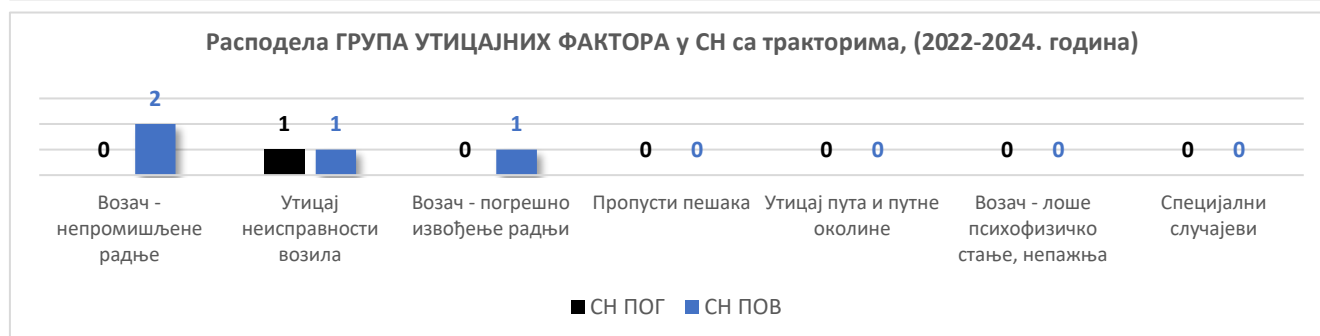
- Број погинулих лица у ПА је 5, што чини **45% погинулих лица у СН** (у Србији лица у ПА чине 46% погинулих).
- Број повређених лица у ПА је **212**, што чини **74% повређених лица у СН** (у Србији лица у ПА чине 62% повређених).
- Највише настрадалих **возача и путника у ПА** је међу лицима старости **15-30 година**.
- **Лица у ПА** највише страдају у **децембру**.
- У периоду од 2022. до 2024. године у СН са ПА најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешћа група **утицајних фактора** у СН са учешћем ПА је **Возач - непромишљене радње**.

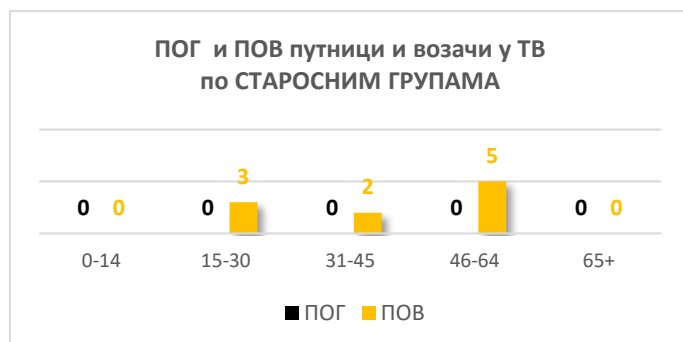
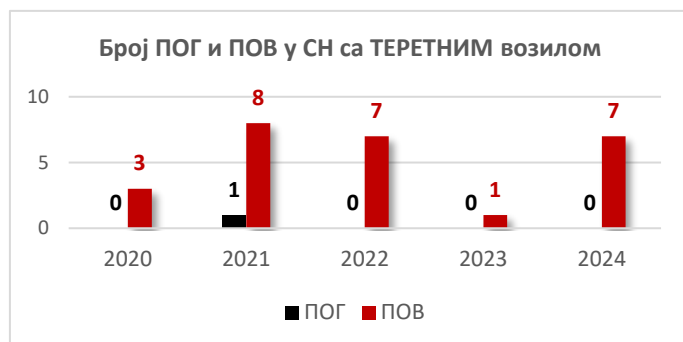
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

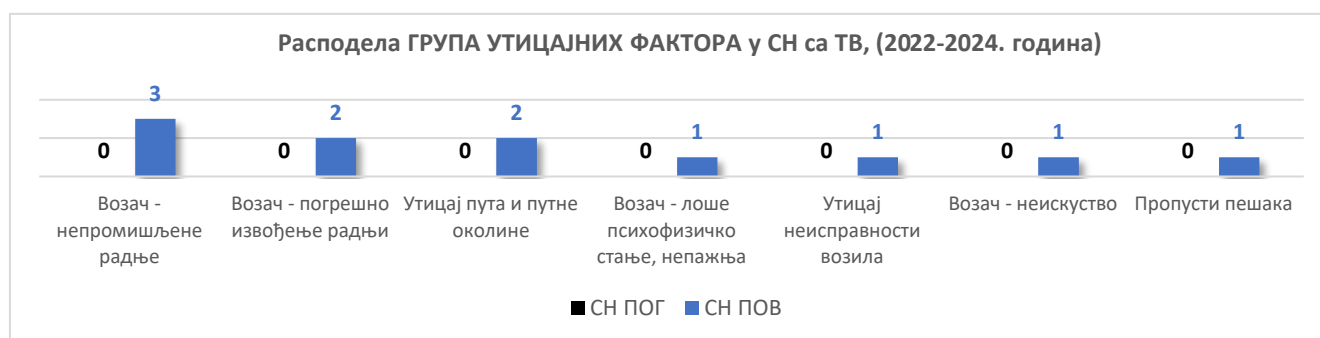
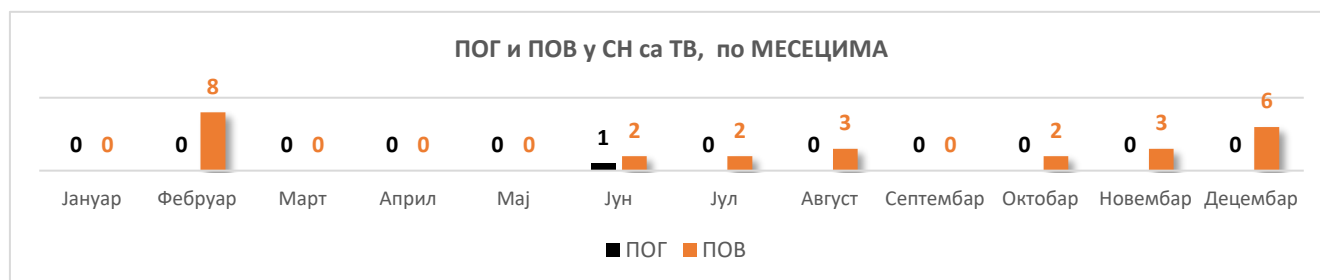
- Погинула су два лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини **18% погинулих лица у СН** (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине **3% повређених лица у СН** (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих лица на тракторима је међу лицима старости **31-45 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **октобру**.
- У периоду од 2022. до 2024. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешће групе **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора су **Возач - непромишљене радње** и **Утицај неисправности возила**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

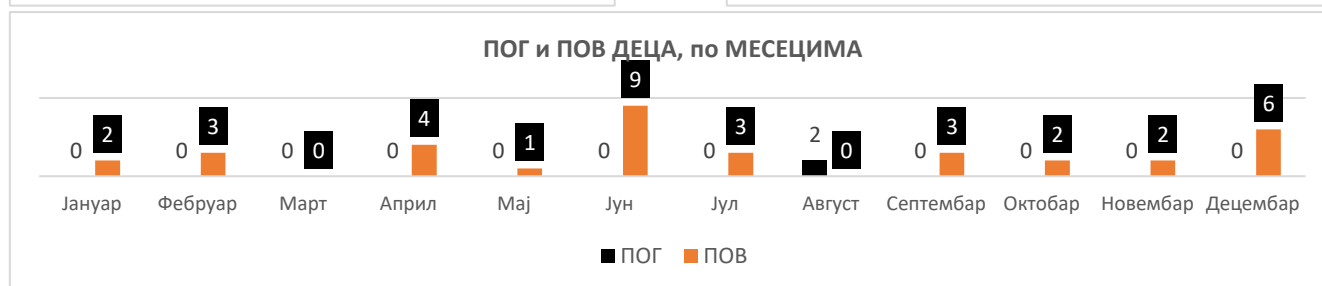
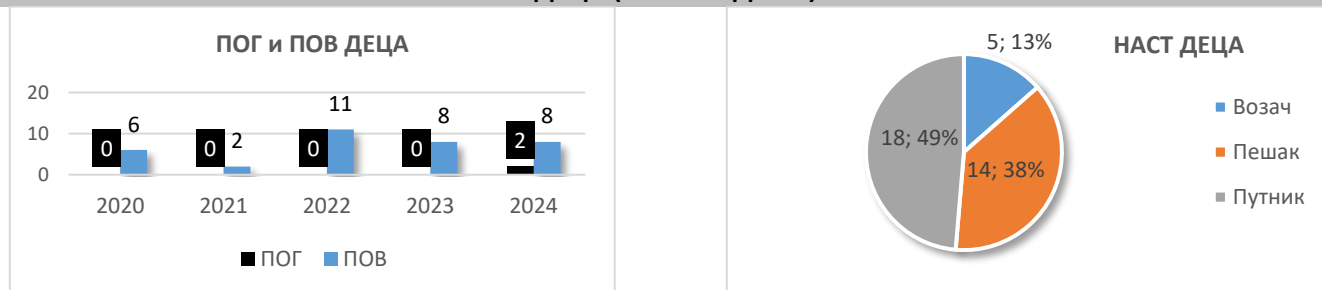

- Погинуло је једно лице у СН са учешћем теретних возила, што чини 9% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 9% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Највише настрадалих лица у теретном возилу је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **фебруару**.
- У периоду од 2022. до 2024. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

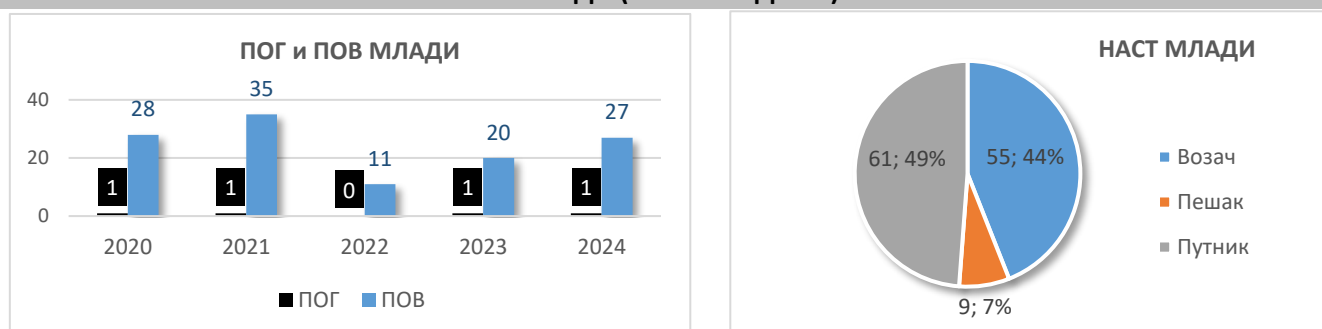
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2020-2024. година)

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

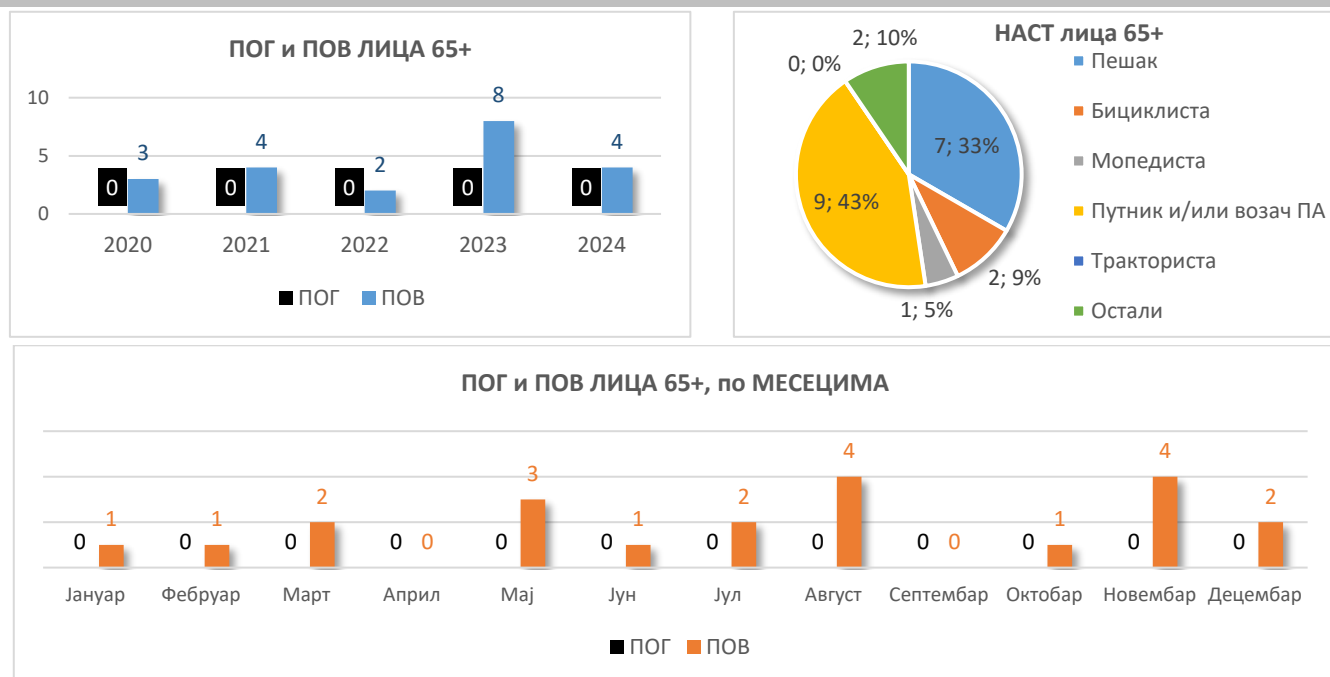
- Број повређене деце у посматраном периоду је **35**, док погинуло је **двоје деце**.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине **49%**, деца пешаци **38%**, а деца возачи **13%**.
- Деца највише страдају у **јуну**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно су погинула **четири млада лица**, односно **36%** од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 21% погинулих лица), док је **121 младице повређено**, што чини **42%** од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника** (49%).
- Млади највише страдају у **августу**.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- **Није било погинулих лица старијих од 65 година**, што чини **0%** од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине 30% погинулих лица), док је **21 старије лице повређено**, што чини **7%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 12% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (43%).
- Старији највише страдају у **августу и новембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2024. ГОДИНУ, за територију општине Сјеница

У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2024. години на територији општине Сјеница. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Сјеница и Републику Србију (2024)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	95,3	114	96,3	94,3	123	96,0	94,8	125	96,1
	ТВ	100,0	1	93,5	84,0	133	91,4	92,0	90	92,1
	БУС	91,1	99	93,1	100,0	1	92,7	95,6	70	92,8
Сигурносни појас	Возачи ПА	59,0	158	84,2	86,5	118	88,9	72,8	152	87,2
	Сувозачи ПА	67,2	146	81,5	83,6	111	85,3	75,4	143	83,7
	Предње седиште ПА	62,2	157	83,1	85,4	118	87,5	73,8	151	85,8
	Задње седиште ПА	0,0	152	19,3	5,0	141	22,3	2,5	155	21,3
	Возачи ТВ	36,0	137	56,0	43,1	142	60,8	40,0	145	59,2
	Сувозачи ТВ	14,0	135	50,7	12,2	150	55,3	13,1	155	53,5
	Предње седиште ТВ	25,8	147	54,3	29,7	153	58,9	27,7	157	57,3
	Возачи БУС	24,4	84	31,5	17,4	120	38,2	21,1	109	36,9
	Сувозачи БУС	100,0	1	25,0	0,0	129	29,9	20,0	88	27,9
	Предње седиште БУС	26,1	84	29,8	16,3	121	36,2	21,1	109	34,6
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	25,8	159	67,9	53,3	146	72,9	39,3	159	71,4
	Сигурносни појас	20,6	134	42,9	20,0	136	46,8	20,3	144	46,7
	Укупно – деца	23,1	155	56,1	38,2	147	61,0	30,0	159	60,0
Заштитни системи – сви у ПА		54,6	157	74,7	76,0	123	78,6	65,3	151	77,1
Заштитне кациге	Возачи mopеда	14,6	138	56,9	31,8	127	58,8	20,6	141	57,6
	Путници на mopедима	14,3	82	43,7	0,0	74	55,1	9,1	100	50,3
	Возачи и путници на mopедима	14,6	138	54,6	26,9	129	58,1	18,9	142	56,4
	Возачи мотоцикала	36,4	148	82,1	59,5	141	84,0	51,6	148	83,4
	Путници на мотоциклима	33,3	106	66,7	0,0	111	71,6	25,0	126	68,9
	Возача и путника на мотоциклима	36,0	147	79,1	58,1	139	81,7	50,0	149	80,7
	Mopедиста и мотоциклиста	21,9	150	66,2	46,4	140	70,6	33,8	149	68,8
	Бициклисти	2,0	61	5,1	0,0	56	7,7	1,9	73	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	N/A	N/A	83,2	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	83,2
	% прелазака на ОПП	67,4	108	72,0	N/A	N/A	N/A	67,4	108	72,0
	% исправних прелазака	67,4	123	76,3	N/A	N/A	N/A	67,4	123	76,3
	% исправних прелазака деце	67,0	126	77,7	N/A	N/A	N/A	67,0	126	77,7
	% прелазака без ометања	98,2	22	95,1	N/A	N/A	N/A	98,2	22	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

ПА – путнички аутомобил

БУС – аутобус

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

СРБ – Република Србија

ТВ – теретна возила

ОПП – обележени пешачки прелаз

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Некоришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је испод републичког просека и припада категорији веома ниских вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је испод републичког просека и спада у категорији ниских вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Вредност овог индикатора је веома ниска и спада у категорију веома ниских вредности индикатора безбедности саобраћаја.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Вредност посматраног индикатора припада категорији веома ниских вредности индикатора у којој се налази и национални просек.
- **Коришћење заштитних кацига.** Вредност посматраног индикатора припада категорији веома ниских вредности индикатора у којој се налази и национални просек.
- **Укупно понашање пешака.** Вредност посматраног индикатора је на нивоу националног просека и спада у категорију веома ниских вредности.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Сјеница, У ПЕРИОДУ ОД 2020. до 2024. ГОДИНЕ

- Догодило се **укупно 413 саобраћајних незгода**, од којих је **179 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 11 лица**, док је теже и лакше **повређено 288 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуо је један пешак**, што чини **9%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Није било погинулих бициклиста** у СН.
- **Погинула су три лица на моторизованим двоточкашима**, што чини **27%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је пет лица у ПА**, што чини **45%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор**, погинула су **два лица**, што чини **18%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **једно лице**, што чини **9%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 35 деце**, док је **двоје деце изгубило живот** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **путника (49%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је четири млада лица**. **Млади чине 36%** од укупног броја **погинулих лица** у саобраћајним незгодама. **Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника (49%)**.
- У саобраћајним незгодама **није било погинулих лица старијих од 65 година**. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (43%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода **„СН са једним возилом“**.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **децембру**.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић

Контакт подаци

+381 11 3014 409

istrazivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Националне интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Националној интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.